

**Procés participatiu per a l'elaboració del
Pla Territorial Parcial del Penedès**

Sessió deliberativa 3. Activitat econòmica

RESUM DE LES APORTACIONS

Videoconferència, 12 de novembre de 2020

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Secretaria de l'Agenda Urbana
i Territori**

Organitzat per:

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Secretaria de l'Agenda Urbana
i Territori**

Equip de facilitació

ARC Mediación Ambiental
arc@mediacionambiental.com

ARC Mediación Ambiental procura contribuir al desenvolupament sostenible utilitzant productes de baix impacte ambiental, prioritzant l'ús del transport públic i portant a terme una gestió eficient dels recursos.

Seguint aquestes directrius, es recomana imprimir aquest document a doble cara, utilitzant paper 100% reciclat post-consum lliure de clor.

Índex

1. INTRODUCCIÓ	4
2. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ	5
3. ASSISTENTS	6
PARTICIPANTS	6
ORGANITZACIÓ	7
5. EL MODEL ECONÒMIC PRODUCTIU DEL PENEDÈS	8
CONCILIACIÓ DEL MODEL ECONÒMIC	8
PRINCIPALS REPTES DE LA VEGUERIA EN RELACIÓ A L'ACTIVITAT ECONÒMICA	10
ALTRES QÜESTIONS	11
APORTACIONS COMPLEMENTÀRIES, FETES DURANT EL PLENARI	12
6. ELS POLÍGONS D'ACTIVITAT ECONÒMICA	14
ESTRATÈGIES PER MILLORAR L'EFICÀCIA I LA SOSTENIBILITAT DELS POLÍGONS DE PETITES DIMENSIONS I MALA ACCESSIBILITAT	14
EL FUTUR DELS POLÍGONS D'ACTIVITAT ECONÒMICA AMB MALA ACCESSIBILITAT O OBSOLETS	15
ALTRES SUGGERIMENTS	16
APORTACIONS COMPLEMENTÀRIES, FETES DURANT EL PLENARI	16
7. EL MODEL TURÍSTIC	19
MODEL TURÍSTIC PER LA VEGUERIA I APOSTA PER UNA ÚNICA MARCA PENEDÈS	19
PROBLEMÀTIQUES I REPTES DE LES ZONES TURÍSTIQUES AL PENEDÈS	20
PROPOSTES QUE PODRIA INCORPORAR EL PTPP	21
APORTACIONS COMPLEMENTÀRIES, FETES DURANT EL PLENARI	21

1. Introducció

El Servei de Planejament Territorial i Paisatge del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya està redactant el Pla territorial parcial del Penedès. En aquest moment ha finalitzat un document d'avanç de propostes que voldria donar a conèixer i obrir a debat entre els actors vinculats a la Vegueria del Penedès i la ciutadania en general.

Els Plans territorials parcials són una figura de planificació territorial derivada del Pla territorial general de Catalunya que estableixen el model territorial de cada un dels 8 àmbits funcionals de Catalunya amb un horitzó de 15-20 anys. L'àmbit funcional del Penedès comprèn les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Penedès, el Garraf i els municipis de la comarca de l'Anoia no adscrits a l'àmbit de les Comarques Centrals.

La formulació del Pla requereix de coneixements tècnics i especialitzats en diversos camps, juntament amb l'acord dels diferents governs amb competències al Penedès, així com les aportacions dels experts en temàtiques territorials, del teixit associatiu i empresarial del Penedès i de la ciutadania. És per això que, el Servei de Planejament Territorial i Paisatge del Departament de Territori i Sostenibilitat, conjuntament amb la Direcció general de Participació Ciutadana del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència han engegat un procés participatiu.

El procés participatiu es va iniciar el 22 de juliol amb la presentació pública. A partir d'aquesta sessió, es van obrir diferents espais de participació (reunions grup motor, seminaris d'experts, sessions deliberatives per eixos i plataforma de participació en línia). Aquest recull resum les aportacions fetes durant la tercera sessió deliberativa, celebrada el 12 de novembre i centrada en l'eix 2 (Activitat econòmica).

2. Desenvolupament de la sessió

Aquesta sessió de treball va tenir lloc el dia **12 de novembre de 2020, de 18 a 20.30 hores**, a través de videoconferència.

L'objectiu de la sessió era, bàsicament, deliberar sobre els següents aspectes:

- El model econòmic del Penedès i el paper territorial de la Vegueria.
- La estratègia més eficient pels polígons d'activitat econòmica.
- El model turístic i les estratègies més adequades per a mantenir i potenciar una activitat estratègica relacionada amb la façana marítima i el caràcter agrícola del Penedès.

Per assolir aquests objectius, es va seguir aquest **ordre del dia**:

17.50 h Recepció i benvinguda

18.00 h Benvinguda i introducció

- Què és el Pla territorial parcial del Penedès
- En quin moment ens trobem (Avanç de propostes)
- Els assentaments residencials

18.15 h Explicació del desenvolupament de la sessió

18:20 h Debat en Grups:

- El model econòmic productiu del Penedès.
- Els polígons d'activitat econòmica.
- El model turístic.

19.05 h Retorn al plenari.

- Explicacions de les conclusions de cada un dels grups
- Debat conjunt sobre els tres temes

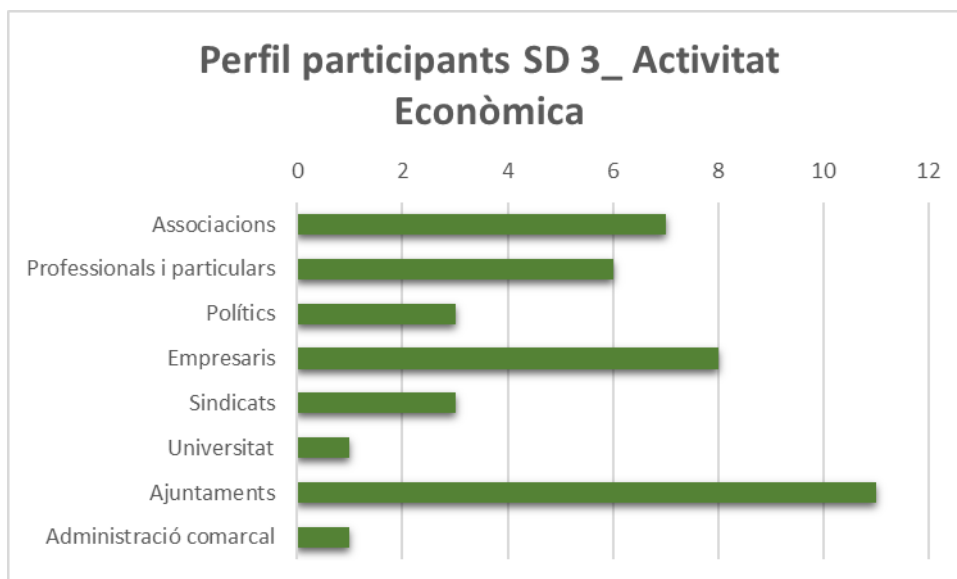
20.25 h Tancament, properes passes i agraïments.

20.30 h Finalització

3. Assistents

Participants

A la sessió van participar **40 persones** dels següents perfils:

Les entitats participants durant els debats han estat les següents:

- AECAVA (Associació d'Elaboradors de Cava)
- Agència Desenvolupament NODE Garraf
- Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient (APMA) GARRAF
- Ajuntament de Castellolí
- Ajuntament de Castellví de la Marca
- Ajuntament de Sant Llorenç d'Hortons
- Ajuntament de Sant Martí Sarroca
- Ajuntament de vilanova i la Geltrú
- Ajuntament del Vendrell
- Ajuntament d'Igualada
- ASSOCIACIÓ PROVEGUERIA PENEDÈS
- Bosc Verd - EdC, SOS Penedès
- CCOO Garraf (coordinador comarcal)
- CIMALSA
- Consell Comarcal de l'Anoia
- Consorci de Promoció Turística del Penedès

- ERC
- FEGP - Federació Empresarial del Gran Penedès
- Guanyem Sitges
- Junts pel Pla del Penedès
- La Carretera del Vi
- Mancomunitat Penedès Garraf
- Oficina de captació d'inversió d'activitat econòmica del Baix Penedès
- Parc Natural del Garraf. Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
- SOS Penedès
- UGT Anoia Alt Penedès Garraf
- Unió de Pagesos
- Unió Empresarial de l'Anoia
- Universitat de Barcelona
- VeC

Organització

Josep Armengol, sub-director general d'Acció Territorial i **Pilar Paricio**, de la Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori, del Departament de Territori i Sostenibilitat, van ser els encarregats de fer la benvinguda i la presentació de la sessió, així com participar activament durant la part plenària.

A més, durant la part plenària de la sessió, ens va acompanyar personal tècnic de les següents àrees:

- Secretaria de medi ambient (2 persones)
- Equip redactor del Pla territorial Parcial (5 persones)

Per últim, la dinamització de la sessió l'han portat a terme Xavier Carbonell, Mar Fàbregas, Genisa Prats, Annelies Broekman i Emili Grande, de l'equip d'ARC Mediació Ambiental.

5. El model econòmic productiu del Penedès

Conciliació del model econòmic

1. Potenciar el sector vitivinícola

El PTPP no fa prou referència al sector vitivinícola, un dels grans pols d'atracció econòmica de la vegueria. És un sector que reuneix activitat agrària, industrial i comercial, amb molt de potencial per a establir sinèrgies amb el sector del turisme.

2. Prioritzar activitats econòmiques que sumin

Cal propiciar que a la vegueria s'instal·lin activitats que creïn sinèrgies i complementarietats com l'agricultura i la indústria de transformació dels aliments.

3. Apostar més fort per la innovació

El PTPP és poc ambiciós en el plantejament de noves activitats i noves estratègies per a aconseguir els seus objectius.

Com exemples de línies d'exploració econòmica innovadora es citen la reconversió de la indústria automobilística amb els vehicles elèctrics i els de conducció autònoma, o la creació d'àrees d'activitat econòmica basada en la gestió del coneixement a l'estil de Silicon Valley o de la indústria de la comunicació i les tecnològiques com al 22@ de Barcelona.

4. El sector agroalimentari estratègic per al país

La pregunta es planteja com un dilema i això descarta altres alternatives, com p.ex. que el sector primari i agroalimentari en sí mateix (i vist a escala de país) sigui considerat en aquest territori també com una activitat econòmica estratègica que implica a sector primari, secundari i terciari (indústria i serveis derivats).

5. Conciliació entre l'activitat econòmica endògena i la provinent de dinàmiques externes.

Feta l'observació prèvia, es considera que efectivament és possible conciliar un model econòmic que atregui d'una banda la implantació d'activitats econòmiques estratègiques i per altra la potenciació de l'activitat agroalimentària i del turisme natural. L'important és que no afavorir activitats depredadores del sòl i de poc valor afegit. Alguns participants entenen que per això la "logística" no encaixaria. Apurant, es podria acceptar la quota imprescindible de "logística" que toqui, un

cop fet un anàlisi rigorós a nivell de país, però mai plantejar-ho com un monocultiu extensiu. La diversificació i un teixit productiu consolidat és la millor vacuna davant les crisis econòmiques.

En relació al model també caldria fer la següent reflexió: definir si el Penedès és considera un territori complementari a la regió metropolitana o és una regió de pas orientada a la logística i a les infraestructures de transport internacional.

6. La cadena de valor del sector vitivinícola.

Es lamenta que el PTPP no reconegui amb prou força la dimensió particular i única que té a nivell de Catalunya el sector vitivinícola a la Vegueria del Penedès.

Algunes persones consideren que es parteix a més d'un error de diagnòstic, ja que el PTPP reconeix només l'activitat agrícola, però no tota la cadena de valor que va lligada amb el sector vitivinícola, que està vinculat a un sector industrial que genera paisatge i retorn econòmic.

7. Cal generar incentius per a la implantació d'activitats punteres

L'impuls del model econòmic s'ha d'acompanyar d'incentius que promoguin la innovació en les activitats econòmiques ja existents per millorar la seva competitivitat,

Cal potenciar equilibradament la indústria agroalimentària i el turisme rural, però tenint en compte que a la Vegueria hi ha més tipus d'indústria que la vinculada a la vinya i el vi de la plana del Penedès.

8. Activitat agroalimentària més enllà del vi i el cava.

S'aporta que a França hi ha exemples interessants de territoris on s'han fet compatibles les diverses activitats econòmiques: l'agrícola, l'agroalimentària, la industrial i la turística. En el cas del Penedès aquest equilibri és possible i caldria cercar-lo al voltant de sector agroalimentari de qualitat però ampliant-ho més enllà de vi i del cava.

Principals reptes de la vegueria en relació a l'activitat econòmica

9. Generar economia

Es parla molt d'atreure indústria de l'exterior però no de mesures de foment i suport a les iniciatives que sorgeixen de la pròpia gent i de les empreses de la vegueria.

10. Mirar més enllà dels polígons

Hi ha altres aspectes de l'economia que cal plantejar en el Pla que està excessivament centrat, pel que fa als aspectes econòmics, en el desenvolupament dels polígons industrials

11. Racionalitzar l'ús de sòl a activitats econòmiques i industrials

Els participants del grup difereixen sobre la necessitat o no de destinar més sòl a activitats econòmiques, especialment a l'oferta de parcel·les més grans en polígons industrials.

Cal estudiar l'adequació de l'oferta actual de sòl industrial, reparcel·lant, quan sigui possible, per a donar resposta a la demanda.

Ser molt curós amb destinat sòl a aquests usos abans que es produeixi la demanda.

12. Limitar la implantació d'indústria logística

Compartir amb altres territoris de Catalunya la resposta a la necessitat d'activitat logística com espai de trànsit de mercaderies que comporta ser part de la macroregió europea (Barcelona-Lió) i de l'arc mediterrani.

Concentrar i limitar els espais logístics als encreuaments de les infraestructures de comunicació

13. Minimitzar la mobilitat: llocs de treball kilòmetre 0

Com a principal repte, es considera que s'hauria minimitzar la mobilitat de la població ocupada a la vegueria. Les persones han de trobar en aquest territori habitatge i feina de qualitat. Es vol evitar el risc que el territori es converteixi en nuclis i ciutats dormitori, i més amb la conjuntura de crisi actual.

Per aconseguir aquest llocs de treball, s'ha impulsat l'activitat econòmica, atraient noves empreses i afavorint el creixement de les ja existents, sempre mantenint un equilibri entre l'activitat econòmica, el paisatge i els assentaments urbans.

14. Donar als sectors econòmics un sentit supramunicipal

Es tractaria d'aconseguir donar als sectors econòmics un sentit supramunicipal per evitar la dispersió en la implantació de les activitats econòmiques i acabar tenint polígons desocupats i obsolets.

En el cas dels polígons s'hauria de ser una mica més flexible en relació als paràmetres urbanístics. Ara ens trobem que o són de parcel·la gran i ens trobem amb demanda de parcel·les petites o a l'inrevés. No casa mai l'oferta i la demanda i convindria tenir certa flexibilitat per ajustar ambdues. És un tema que es desenvolupa en un altre grup.

15. Preveure l'ampliació del model ferroviari.

Encara que és un tema que es treballarà a la darrera sessió deliberativa, es considera que tot allò que està relacionat amb el model econòmic hauria d'anar en paral·lel amb la desitjable descarbonització del transport. Cal activar l'ampliació del model ferroviari perquè hi hagi una via per Cervera, Igualada i Martorell que ajudi a diversificar el trànsit de mercaderies per ferrocarril (tal i com es va fer en el seu moment amb les carreteres) i evitar que tot passi per la línia del Vendrell i Vilafranca.

A més del sector vitivinícola hi ha altres indústries a potenciar, altres polígons a interconnectar i tot el sector turístic de la franja costanera. No s'ha de perdre la possibilitat d'atraure noves empreses i això comporta que s'han de treballar les mancances en comunicació.

16. Apostar per estratègies que sumin.

L'equilibri no consisteix en penalitzar unes activitats vers unes altres sinó en cercar les fórmules per a que tothom hi guanyi d'alguna manera.

Altres qüestions

17. Potenciar el transport ferroviari de mercaderies

Evitar que el creixement d'activitats econòmiques produeixi un increment del transit de vehicles, especialment quan aquest trànsit ha de travessar nuclis urbans. Potenciar el transport ferroviari de mercaderies.

18. Coordinar les actuacions locals més enllà d'una visió municipalista

Replantejar els actuals espais d'activitat econòmica i industrials i, si s'escau, planificar els nous, tenint en compte les necessitats del conjunt del territori. Harmonitzar i distribuir costos i beneficis entre els diferents municipis que es veuen afectats per les activitats industrials, més enllà del criteri del terme municipal on es troba el sòl industrial.

19. Crear una figura gestora per avançar en la implementació de les propostes que estiguin consensuades

Donat que no es pot acabar el PTPP a temps per poder gaudir dels fons COVID de la UE, es planteja que, en aquelles propostes on hi hagi consens s'avanci en la seva implementació a través de la figura d'una Oficina Gestora. Es podria començar ja en aspectes com la millora dels polígons actuals o el nou vial ferroviari.

20. Estudiar les façanes dels nuclis per evitar que els polígons industrials siguin les entrades visibles als pobles.

Estudiar les façanes dels nuclis per evitar que siguin els polígons industrials el primer que es vegi a l'entrar als pobles, malbaratant la identitat dels nuclis i el seu valor patrimonial.

21. Realitzar un estudi social i econòmic del Penedès, en el marc del PTPP.

Caldria fer un estudi social i econòmic del Penedès dins del PTPP.

Aportacions complementàries, fetes durant el plenari

A continuació apareixen les aportacions fetes durant el debat plenari en relació a aquest primer tema. Algunes d'elles podrien generar noves propostes i d'altres suposen un reforç o explicació complementària a les plantejades pels grups:

- **El PTPP hauria de planificar a partir del que ja existeix, en comptes de fer-ho a partir del que ve imposat des de fora del territori.** Quan planifiquem, s'ha de tenir en compte que no estem davant d'un territori buit. És un territori obert, on hi ha un seguit d'activitats i un paisatge que omple el territori i li dona el valor que té. El Pla hauria de considerar tot això i sobre aquesta base, actuar. I no tant, acceptar tot el que ens ve imposat des de fora (potencials grans indústries que es volen instal·lar en el territori, plataformes logístiques, quart cinturó,...).

- També és planteja la següent: el PTPP ha d'oferir territori (teixit, complexitat, sinèrgies, coneixement...), no ha d'oferir sòl per desenvolupar una determinada activitat econòmica (metres quadrats). En aquest sentit **al PTPP li falten matisos per poder planificar tenint en compte la complexitat del territori**. Està clar que el PTPP ha de ser l' instrument que ordeni tots els usos i activitats del territori, independentment dels interessos particulars (dels sectors i les persones). Per tant, les propostes han de ser equilibrades.
- Es comparteix que el PTPP hauria d'apostar més per la innovació. En aquest sentit, les propostes s'han d'enfocar més cap al futur proper i llunyà, p.ex. s'ha de parlar de **que la xarxa d'internet i de fibra òptica arribi a tots els racons del territori**, ja que resulta molt important pel futur de les activitats econòmiques.
- Respecte al model d'ampliació ferroviària, es justifica una mica més la proposta. S'explica que no es tracta només d'un tema de mobilitat, sinó de model productiu, de com estem produint. Es van fer autopistes i autovies perquè productivament es necessitava molt més espai (pels cotxes per turisme, per camions,...). Però actualment, són altres les necessitats, i el que ha quedat palès és que el sistema ferroviari que tenim és molt deplorable, també la solució del Tercer Fil és una solució deficient i poc àgil. Aquest tema es tractarà en profunditat a la darrera sessió deliberativa, però es volia deixar constància que **hi ha un dèficit ferroviari que no pot donar resposta al nostre model productiu i a les nostres necessitats de moure els productes elaborats**.
- Quan es parla de fer l'estudi social i econòmic del Penedès, s'ha de tenir en compte que a la vegueria també hi ha un important percentatge d'atur, i per tant, **el model econòmic s'ha de consensuar pensant en aquest factor i buscar solucions per poder oferir llocs de treball**.
- Per una altra banda, donada la situació actual que estem vivint, derivada de la crisi del COVID19, també s'ha de pensar en **com es pot fidelitzar el teixit empresarial existent** (en molts casos petites empreses i empreses auxiliars). Valorar si això comporta, o no, atraure noves empreses més grans.
- Enllaçat amb l'aportació anterior, es planteja la necessitat de coordinació, ja que en aquest territori es desenvolupen una gran diversitat d'activitats econòmiques que hauríem de fer que fossin compatibles per mantenir i generar més llocs de treball. Per això és important aquest instrument de planificació i el diàleg entre diferents sectors.

6. Els polígons d'activitat econòmica

Estratègies per millorar l'eficàcia i la sostenibilitat dels polígons de petites dimensions i mala accessibilitat

1. **Estudiar en detall les característiques dels polígons per a fomentar sinèrgies i cooperació entre ells**

Seria bo que els polígons adjacents o propers treballessin amb estratègies conjuntes relacionades amb la vigilància, els residus, la neteja, etc.. Per fer-ho, s'hauria d'estudiar bé de quina situació partim en cada cas.. En primer lloc, vista la seva diversitat, caldria definir les activitats econòmiques es realitzen en cadascun d'ells i analitzar bé les seves necessitats (en termes de comunicació, accessibilitat, energia, informació, etc) ja que podrien ser molt diferents. També convindria conèixer quin grau de cooperació hi ha entre els usuaris de polígon (pel que fa a l'ús i al manteniment) i la pròpia administració que el gestiona.

Dins d'aquest estudi, s'hauria de saber exactament la seva capacitat, la situació geogràfica, i quina mobilitat dels treballadors i mercaderies provoca respecte a l'entorn que ocupa.

2. **Reconvertir, restaurar i reciclar els polígons existents abans de consumir nou sòl**

Es fan diverses aportacions sobre si és millor consumir més sòl o reconvertir, restaurar i reciclar els polígons existents. En general, l'opinió del grup és que no es construeixi més, ja que ja tenim prou infraestructures. L'objectiu hauria de ser millorar-les. No obstant això, es fan les següents observacions:

- Alguns, si cal, es podrien enderrocar amb diners públics per tal que no augmenti el preu del sòl.
- Propiciar la creació o reconversió de d'espai a mida que hi hagi demanda. Cal, però estar preparats i conèixer les preferències de l'indústria que demandant del servei.
- Vigilar de no consumir sòl rústic on ja hi ha activitat agrària per promoure la implantació d'activitats industrials.

3. **Instal·lar plaques fotovoltaïques a les cobertes de les naus**

En relació a les energies renovables, un bona opció, ja plantejada a la primera sessió deliberativa, seria omplir les teulades de les naus amb plaques solars fotovoltaïques.

4. Creixements per a activitat econòmica en continuïtat amb els ja existents

Per ser més eficaços els nous emplaçaments han de quedar sempre ordenats i seguint l' ampliació gradual des dels ja existents, mirant d'evitar de deixar espais buits.

5. Ètica i compromís per part de les empreses que s'instal·lin als polígons

Convé tenir garanties de que s'hi desenvoluparan pràctiques empresarials respectuoses amb l'entorn i socialment responsables pel que fa a les condicions laborals dels seus treballadors. S'han d'afavorir la implantació d'empreses que generin llocs de treball des d'un compromís ètic, social i ambiental. És també una manera indirecta d'assegurar que tindran una continuïtat en el territori.

El futur dels polígons d'activitat econòmica amb mala accessibilitat o obsolets

6. Energies renovables als polígons poc accessibles o captar empreses amb poc impacte ambiental

Es plantegen diferents opcions per millorar l'eficàcia d'aquests polígons petits i amb mala accessibilitat. Es podrien dedicar aquests espais a la generació d'energies renovables o bé enderrocar-los i recuperar el sol, o fer un esforç per captar determinades empreses poc impactants a nivell ambiental. Per fer això, caldria saber si hi ha possibles inversors. Tothom vol indústria neta però, igual que en el cas del sector logístic, hi ha unes certes pors, ja que sovint son activitats que consumeixen molt de sòl en proporció als llocs de treball que generen.

7. PAEs amb unes bones infraestructures de comunicació i potència energètica

El futur és complicat però s'haurà de mirar que si més no tinguin bones comunicacions telemàtiques, fibra òptica, potència elèctrica suficient.

8. Cal inversió pública per a garantir la viabilitat dels polígons obsolets

El futur d'aquests polígons passa per la inversió pública. Al Baix Penedès hi ha més de 27 ha de sòl pendent de recepció pels Ajuntaments, però no hi ha recursos econòmics per tirar-ho endavant.

Es suggereix contemplar subvencions o aportacions directes als futurs PAE.

10 Finançament per a rehabilitar polígons obsolets i atraure noves empreses.

S'hauria de potenciar la reocupació d'aquests polígons que han quedat obsolets o amb mala accessibilitat, finançant les re-adequacions de parcel·les per no dur a la via morta aquests espais actualment malmesos. El problema és que l'establiment de noves empreses suposaria alts costos de re-adequació. Això explica segurament que molts polígons restin buits ja que probablement, sense ajuts resulta més econòmic construir de nou que rehabilitar i restaurar. Davant d'aquesta situació, l'Administració hauria de donar algun tipus de suport o incentiu a la reutilització, i per exemple fixar clàusules perquè quan s'abandoni una parcel·la s'hagi de restaurar al seu estat inicial com es fa amb les canteres.

No s'acaba d'entendre que s'hagin planificat polígons en llocs poc accessibles. S'hauria d'analitzar si en algun cas resulta més econòmic i més sostenible dotar d'accessos en comptes d'edificar en nous terrenys.

Altres suggeriments

10 Agilitat i flexibilitat en els tràmits d'instal·lació de noves empreses.

A més de les subvencions per la re-adequació del polígon o la parcel·la, cal una tramitació ràpida del expedient. Ser àgil per no crear incerteses i a les activitats que es vulguin instal·lar.

11 Transparència sobre les demandes de parcel·les grans.

Ser transparents en relació a la gestió de la demanda de parcel·les grans en els polígons grans. Quines activitats ho estan demanant? Per quan? Per què fer? On hi ha realment demanda de parcel·les grans?. La informació hauria de ser pública.

Aportacions complementàries, fetes durant el plenari

A continuació apareixen les aportacions fetes durant el debat plenari en relació a aquest segon tema. Algunes d'elles podrien generar noves propostes i d'altres suposen un reforç o explicació complementària a les plantejades pels grups:

- En relació als polígons petits, es demana **que els instruments de planificació siguin efectius, es a dir, que tot el que s'aprovi al PTP s'hauria de fer a complir**. Es recorda que a finals dels anys 80 es van aprovar uns plans estratègics pel Penedès, però moltes de les coses que ja s'havien aprovat, no s'han tingut en compte, i part de les conseqüències s'estan vivint actualment.
- En relació a la transparència sobre la demanda existent de parcel·les grans, es recorda que ara mateix s'estan redactant dos PDU al territori (Logis Penedès I Sant Marçal-Cal Vies) i des d'INCASOL s'ha detectat demanda de sòl per part d'indústries (i per això s'han iniciat els PDU). Es constata que per l'oficina de captació d'inversió i d'activitat econòmica del Baix Penedès, han passat unes 18 indústries interessades en grans parcel·les en els darrers 2 anys i que algunes han desistit, el que suposa una pèrdua d'oportunitat pels potencials llocs de treball que oferien. Per tant, es confia **que els PDU siguin una bona eina i puguin esdevenir un instrument per captar la demanda de sòl industrial**. També s'està d'acord en el diagnòstic que es fa al document sobre els polígons, on a més a més, la titularitat està molt fragmentada. Per això, els PDU poden ser una bona eina, ja que no es desenvolupen fins que no hi hagi demanda, així que poden ser atractius de noves empreses.
- Lligat amb les aportacions anteriors, es demana **saber on es pot consultar i visualitzar la demanda de parcel·les grans** (agregada, per tipologies...).
- A més dels PDU, es remarca també la importància de comptar amb els espais buits que tenim als polígons abandonats (sense ajudes, amb problemes de vandalisme...). En aquest sentit, s'hauria d'intentar buscar empreses per ocupar aquests espais i demanar **ajuda** (a la Generalitat, a les Diputacions,...) **per "rentar la cara" i acondicionar aquests polígons i oferir-los com una bona opció**, ja que ara mateix, el seu els fa poc atractius per a les empreses. També es planteja que s'aprofiti el fons COVID per fer les inversions en les que hi hagi acord, però per fer-lo, hem de tenir projectes preparats.
- Es parla de demanda de sòl industrial, però **quan s'estan demanant parcel·les grans, gairebé sempre són per un ús logístic, no industrial, i això és molt diferent**. Per una banda, el teixit logístic s'integra malament en el territori (es recuperen debats que es van fer a la sessió deliberativa 2), demana sòl pla, molt extens... i per una altra banda, els usos logístics no

generen les mateixes possibilitats de llocs de treball (ni en quantitat ni en qualitat).

7. El model turístic

Model turístic per la Vegueria i aposta per una única marca Penedès

1. El turisme s'ha de basar en la preservació del patrimoni.

La natura, els boscos, el territori, els paisatges, l'arquitectura, la història, la cultura del Penedès són el que ho fa interessant. La seva protecció necessita una mirada ampla, que inclou tots els valors que hi ha. En aquest sentit, l'eno-turisme és un dels sectors que integra una gran part d'aquests valors.

2. Captar turisme de qualitat: la “*premiumització*” del turisme

S'ha d'evitar estendre el que li va passar a la costa, on s'ha arribat a un elevat grau de massificació i on el valor del turisme és baix. Es tractaria més d'apostar per posar en valor el que ja tenim, com p.ex. valoritzar els vins i la restauració, buscant una rendibilitat econòmica alta. Un turisme de qualitat que no posa en perill la actual orientació de la nostra economia.

3. Diversificar l'oferta turística

S'hauria d'apostar per la qualitat i per la diversitat d'ofertes, d'una manera absolutament respectuosa amb el paisatge. Caldria sortir de l'especificitat del model clàssic de turisme de costa i d'eno-turisme. Contemplar totes les possibilitats del paisatge (cultural, patrimonial, natural,...).

4. Model turístic que beneficia el territori

Fomentar un model turístic basat en la sostenibilitat i la no massificació, que sigui integrador, tant pel visitant com pel visitat. Les activitats turístiques han de beneficiar a la gent del territori amb llocs de treball dignes, connectivitat, qualitat paisatgística i serveis.

5. Fomentar la projecció i diversificació de la marca única del Penedès

Es considera que la marca única ja existeix i funciona molt bé per projectar l'oferta turística del Penedès i arribar a posicionar-se als mercats internacionals. “El turista no s'adona de les fronteres administratives internes de Catalunya”, la marca única es capaç d'aglutinar les destinacions i la identitat del territori. Es remarca que s'hauria de millorar la visibilitat de les diferents identitats del territori

(“La conca d’Òdena es molt diferent a la costa”), i destacar les especificitats identitàries de cada lloc. Es menciona el model turístic de la Toscana com a referent d’aquesta visió.

Problemàtiques i reptes de les zones turístiques al Penedès

Reorientació del turisme de platja i preservació dels valors del territori

El turisme de platja existeix, però l’hem de replantejar introduint elements de connexió amb el territori. El turisme de platja i massiu s’hauria d’integrar amb les activitats lúdiques, festives, entorns naturals, vinícoles. En definitiva, que a més de fer platja s’apropin a la realitat de l’entorn local i de vegueria.

No pot ser que s’estigui promovent un projecte com és “l’antic autòdrom” de Sant Pere de Ribes, un desenvolupament urbanístic que ens faria perdre grans valors naturals quant a biodiversitat i gestió de l’aigua, activitats agrícoles i potencials usos respectuosos de l’entorn. És un model caduc del que ens hem d’emancipar.

6. Integració paisatgística de les infraestructures i mobilitat interna.

S’ha de fomentar la integració paisatgística de les infraestructures viaries. També s’ha de millorar la mobilitat inter-municipal i inter-comarcal. En aquest sentit, falta una infraestructura ferroviària costa-interior bàsica: la línia orbital.

7. Connexió entre activitats econòmiques

La connexió entre activitats econòmiques és molt beneficiosa i es veu reforçada per la creació de pistes ciclables i el desplegament de la xarxa d’accés a internet. Tanmateix es poden ampliar les activitats proposades, com per exemple el Pla d’Usos de les Vinyes, que promou la integració d’activitats turístiques a l’agricultura.

8. Manca de finançament

Hi ha un problema en la distribució del finançament per desenvolupar la destinació. El consorci rep la partida més gran del seu pressupost de la Diputació de Barcelona, i això presenta curtcircuits administratius que impliquen que el Baix Penedès no es pugui beneficiar del seu suport econòmic; essent la comarca amb més dèficits de finançament públic en termes genèrics (ex. darrera partida de distribució del pressupost de la Generalitat per Consells Comarcals).

Propostes que podria incorporar el PTPP

9. Tenir en compte el Catàleg del Paisatge del Penedès

En breu estarà disponible el Catàleg del Paisatge del Penedès, que pot ajudar a identificar la diversitat de l'oferta dels diferents indrets del Penedès i a protegir-los.

10. Crear sinergies entre el litoral i el prelitoral o l'interior

S'haurien d'esponjar els espais del litoral i naturalitzar-los, diversificant també l'oferta pels turistes de sòl i platja. S'han de cercar més sinergies entre el litoral i el prelitoral o l'interior. Al Penedès hi ha moltes realitats diferents i les hem entrellaçar. Els municipis i els Consell Comarcals tenen una funció molt important per garantir aquesta proposta.

11. Cicloturisme per tot el Penedès.

Hem de tendir cap al turisme sostenible i respectuós amb el medi ambient, com per exemple la promoció del cicloturisme per tot el Penedès.

12. Fomentar el turisme cultural

S'haurien de crear nous productes turístics vinculats a la cultura.

Aportacions complementàries, fetes durant el plenari

A continuació apareixen les aportacions fetes durant el debat plenari en relació a aquest tercer tema. Algunes d'elles podrien generar noves propostes i d'altres suposen un reforç o explicació complementària a la plantejada pels grups:

- **Si es vol promocionar el turisme d'interior juntament amb el turisme de costa, s'han de mantenir els valors del territori.** Al parlar de la marca Penedès, dins del grup s'ha parlat molt de la Toscana (Itàlia) i s'han trobat moltes coses en paral·lel entre ambdós territoris (com ara el valor paisatgístic),. Però **el fet diferencial és que la promoció de la Toscana, s'ha fet des de fa molts anys.** I parlant de la Toscana, i relacionant-lo amb alguns projectes que hi ha al Penedès (en concret, es parla de l'autòdrom, que es vol fer on actualment hi ha un paisatge vitivinícola), es remarca la idea de que hem d'anar amb cura, ja que si es vol promocionar el territori interior

(i oferir alternatives complementàries al turisme de costa), s'han de mantenir els seus valors. El PTPP ha d'establir les bases per a que sigui possible aquesta compatibilitat d'usos, també el turisme d'interior.

- S'insisteix en la idea de **que les noves infraestructures i projectes de caràcter turístic no posin en perill els valors del paisatge.**
- Es defensa la **importància de mantenir el turisme en el territori de la vegueria.** El propi consorci turístic del Penedès ha ampliat la seva visió comarcal a l'àmbit de la vegueria i això és una molt bona oportunitat pel nostre territori. Per tant, el sector turístic s'ha de considerar com un valor per a la globalitat de la vegueria, sabent que la zona costanera es complementa molt bé amb la zona interior. Per poder-ho fer, hi ha moltes coses a reivindicar, des de la connectivitat en el transport públic, les pistes ciclables, i la resta d'aspectes treballats dins del grup.
- Es recorda que hi ha un **Pla d'usos de la vinya**, que s'hauria de tenir en compte, tal i com recorda sempre el sector.
- En relació al repte de la connectivitat i la mobilitat, **el turisme que tenim actualment està molt basat en els desplaçaments amb cotxe**, bàsicament perquè el transport públic (cap a Barcelona, Tarragona, entre nuclis principals de les comarques...) és pràcticament inexistent i perquè el turisme en bicicleta és pràcticament inexistent. Falta molta feina.
- Es planteja que s'haurien de **considerar els espais naturals com un actiu turístic.**
- Respecte a la franja costanera, preocupa el tema de les platges, ja que, encara que s'està iniciant la seva renaturalització, queda molt camí per fer, considerant a més els **impactes actuals i futurs sobre les platges deguts al canvi climàtic.**
- També preocupa l'excessiva urbanització de la zona costanera, on **el PTPP hauria d'intentar esponjar aquest urbanisme del litoral.**
- S'haurien de **promoure sinèrgies entre els actors relacionats amb el turisme.** Actualment falta interrelació entre l'administració (els municipis, les comarques i la vegueria) i el sector empresarial del sector turístic.
- Com a conclusió de les aportacions que hi ha hagut durant aquest debat sobre el turisme a la vegueria, es remarca que encara no s'ha desenvolupat prou el turisme a la Vegueria i a més, la marca Penedès està lluny de que es conegui com la de la Toscana. A més a més cal tenir molt en que estem dins la demarcació de Barcelona, pol turístic per excel·lència. Per últim, es

reconeix que s'hauria d'apostar per la qualitat i el valor afegit. Si es posen junts tots aquests ingredients, **el Penedès té un gran futur turístic i és una oportunitat de generació de riquesa i llocs de treball potencialment de qualitat**. S'ha d'oferir un producte turístic divers, sostenible, que minimitzi la concentració territorial i estacional, saludable... i amb la identitat i la projecció que té el territori, tenim la capacitat absoluta per aconseguir-lo.

- Es considera, de qualsevol manera, que aquesta riquesa no la valorem ni potenciem prou. **Ens ho hem de creure tots plegats**.
- Per últim, també s'hauria de **revisar el funcionament del turisme de costa**, per impulsar un model turístic que no repeteixi els errors passats.

12 de novembre de 2020